

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

สภาพสังคมไทยในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปตามกระแสเทคโนโลยีสมัยใหม่ ทำให้เด็กไทยมีค่านิยมที่แตกต่างไปจากเดิม โดยเน้นทางวัตถุมากกว่าการพัฒนาจิตใจ ก่อให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าว การแสดงออกที่ผิดศีลธรรม การเห็นผิดเป็นชอบ ฯลฯ อันเป็นเหตุให้เกิดความเสื่อมถอยทางศีลธรรม เกิดปัญหาทางสังคมที่หลายฝ่ายต้องเร่งแก้ไข ไม่ว่าจะด้วยวิธีใดก็ตาม สิ่งสำคัญต้องอยู่บนรากฐานของคุณธรรมซึ่งเป็นสิ่งที่ตั้งมั่นควรแก่การประพฤติปฏิบัติ การพัฒนาบุคคลโดยใช้คุณธรรมนั้นเป็นสิ่งที่ช่วยพัฒนาคนในชาติให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ด้วยกาย วาจา ใจ การศึกษาก็มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ การแข่งขันทางเศรษฐกิจในยุค โลกาภิวัตน์ก็ขึ้นอยู่กับการศึกษา การพัฒนาการเมืองก็ขึ้นอยู่กับการศึกษา สังคมกำลัง เลื่อมโทรม ก็ต้องหันไปพึ่งการศึกษา การพัฒนาการศึกษาจึงเป็นเงื่อนไขสำคัญของการพัฒนาประเทศ

การศึกษาของไทยตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในมาตราที่ 6 บัญญัติไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2542, หน้า 13) ดังนั้นในการนี้ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ประกาศนโยบายเร่งรัด การปฏิรูปการศึกษา โดยยึดคุณธรรมนำความรู้สร้างความตระหนักสำนึกในคุณค่าของ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความสมานฉันท์ สันติวิธี วิถีประชาธิปไตย พัฒนาคน โดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนา และสถาบันการศึกษาเพื่อพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดี มีความรู้ และอยู่ดีมีสุข โดย 8 คุณธรรมพื้นฐานประกอบด้วย ความขยัน ความประหยัด ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีวินัย ความสุภาพ ความสะอาด ความสามัคคี และความมีน้ำใจ เป็นคุณธรรมสำคัญในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550) ซึ่งการมีคุณธรรมที่กล่าวมานั้น ไม่ได้สร้างให้เกิดขึ้นกับนักเรียนโดยครูและโรงเรียนเท่านั้น สถาบันครอบครัวก็เป็นส่วนสำคัญที่ช่วยหล่อหลอม ชัดเเคลา สร้างเสริมคุณธรรมแก่ลูกหลานของตนได้

จะเห็นได้ว่า การศึกษาที่มีคุณภาพจะเกิดขึ้นได้นั้นต้องได้รับความร่วมมือของทุกฝ่าย ดังสาระในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นในการปฏิรูปการศึกษา หลักสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาตามแนวพระราชบัญญัติ คือ การให้ทุกส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียน หมายความว่า ในด้านคุณธรรม จริยธรรมนั้น สถาบันครอบครัวเป็นสถาบันแรกที่จะช่วยหล่อหลอม และสร้างพื้นฐานความดีงาม ให้กับลูกหลานได้ตั้งแต่เยาว์วัย เพราะว่าคุณคที่มีอิทธิพลและเป็นแรงจูงใจให้เด็กกลายเป็นเยาวชน ที่เป็นคนดีมีคุณธรรมมากที่สุด ได้แก่ พ่อแม่ ผู้ปกครอง รองลงมา คือ ครูอาจารย์ สื่อต่าง ๆ รวมทั้ง สถานศึกษา ตามลำดับ พ่อแม่และคนในชุมชนต้องมาช่วยในกิจกรรมที่เป็นการพัฒนาจริยธรรม เพื่อแสดงให้เห็นนักเรียนเห็นว่าผู้ใหญ่ควรทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, หน้า 43-44) ดังนั้น หากผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมกับทางโรงเรียนในการส่งเสริมทางด้าน คุณธรรมพื้นฐานให้กับนักเรียน ย่อมส่งผลให้เกิดความร่วมมือกันในการสอดส่องดูแล ส่งเสริม พฤติกรรมที่ดี และขจัดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม นำไปสู่การช่วยกันแก้ไขปัญหาที่เกิดจากพฤติกรรม ทางลบของนักเรียน ได้ทันทั่วถึง ย่อมจะทำให้นักเรียนเป็นผู้มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญาความรู้ มีคุณธรรมจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับคนอื่น ได้อย่างปกติสุข

โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด ตั้งอยู่บริเวณรอยต่อระหว่างอำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี กับอำเภอดีงจันทร์ จังหวัดระยอง และอยู่ห่างไกลจากตัวเมือง แม้จะมีความเป็นอยู่ เศรษฐกิจ และ เทคโนโลยีต่าง ๆ ยังต้องได้รับการพัฒนาอีกมาก คนในชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพกรีดยางพารา ซึ่งต้องทำงานในตอนกลางคืน ตอนกลางวันก็นอนพักผ่อน ทำให้นักเรียนที่อยู่ในความดูแลของ ผู้ปกครองขาดการดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด และสม่ำเสมอ (โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด, 2554) ที่โรงเรียนจึงพบว่า พฤติกรรมนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด ตำบลเขาชก อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี บางกลุ่มมีพฤติกรรมที่บ่งบอกถึงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมจากผู้ปกครองและ โรงเรียนยังไม่เพียงพอ เช่น สภากาชาดติดเคม ความก้าวร้าว การลักขโมย การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร การทะเลาะกัน เป็นต้น และในปีการศึกษา 2554 มีนักเรียนออกกลางคัน จำนวน 7 คน (โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด, 2554) นอกจากนี้ จากรายงานผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามช่วงวัยดังนี้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงประถมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยของคุณลักษณะ ใฝ่ดีของภาคเรียนที่ 1 เท่ากับ 8.72 และภาคเรียนที่ 2 เท่ากับ 8.45 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยของคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของภาคเรียนที่ 1 เท่ากับ 8.34 และภาคเรียนที่ 2 เท่ากับ 8.04 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยของคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของภาคเรียนที่ 1 เท่ากับ 7.45 และภาคเรียนที่ 2 เท่ากับ 7.06 (โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด, 2554) จะเห็นว่าคะแนนคุณลักษณะของผู้เรียนตามจุดเน้นของ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานลดลง ดังนั้น หากผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมกับทางโรงเรียนในการส่งเสริมด้านคุณธรรมพื้นฐานให้กับนักเรียน ย่อมจะทำให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญาความรู้ มีคุณธรรมจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับคนอื่น ได้อย่างปกติสุข ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและประเทศชาติต่อไป

ผู้วิจัยได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐานดังกล่าว จึงได้ศึกษา ค้นคว้า ทำการวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนของผู้ปกครองว่าผู้ปกครอง จะสามารถเข้ามาช่วยเสริมสร้างคุณธรรมพื้นฐานได้มากน้อยเพียงใด สำหรับ ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมดังกล่าวของผู้ปกครองกับนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด ตำบลเขาชก อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ต่อไป

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามระดับชั้น วิชาการศึกษา และอาชีพ

ความสำคัญของการวิจัย

1. ผลการศึกษาค้นคว้าเป็นแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1
2. ผลการศึกษาค้นคว้าเป็นแนวทางในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

คำถามในการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 อยู่ในระดับใด

2. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียน บ้านคลองสิบแปด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 1 จำแนกตาม ระดับชั้นแตกต่างกันหรือไม่

3. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียน บ้านคลองสิบแปด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 1 จำแนกตามวุฒิ การศึกษาแตกต่างกันหรือไม่

4. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียน บ้านคลองสิบแปด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 1 จำแนกตามอาชีพ แตกต่างกันหรือไม่

สมมติฐานในการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียน บ้านคลองสิบแปด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 1 จำแนกตาม ระดับชั้น แตกต่างกัน

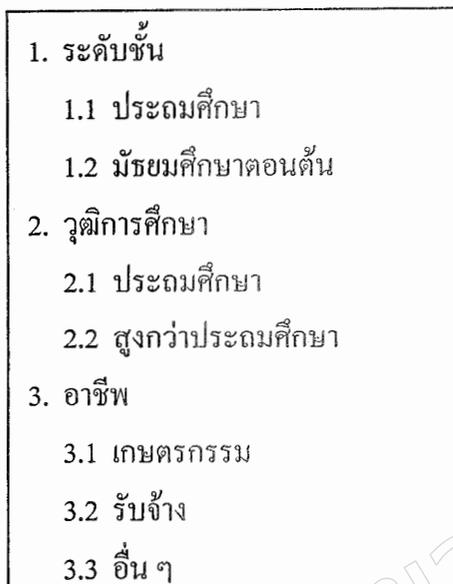
2. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียน บ้านคลองสิบแปด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 1 จำแนกตามวุฒิ การศึกษา แตกต่างกัน

3. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียน บ้านคลองสิบแปด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 1 จำแนกตามอาชีพ แตกต่างกัน

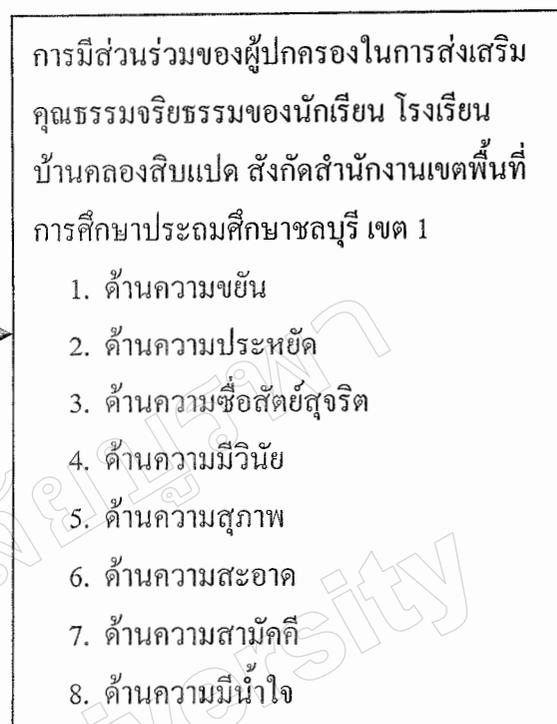
กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2542, หน้า 146-147) ตามนโยบายเร่งรัดการปฏิรูปการศึกษา โดยยึดคุณธรรมนำความรู้สร้างความตระหนัก สำคัญในคุณค่าของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความสมานฉันท์ สันติวิธี วิถีประชาธิปไตย พัฒนาคน โดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ ที่เชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนาและสถาบันการศึกษาโดยมีจุดเน้นเพื่อพัฒนาเยาวชน ให้เป็นคนดี มีความรู้ และอยู่ดีมีสุข เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของ นักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 1 โดยมีการเปรียบเทียบจำแนกตามระดับชั้น, วุฒิมัธยมศึกษา และอาชีพ ดังภาพที่ 1

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตเนื้อหา การศึกษาครั้งนี้มุ่งการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 คือ ด้านความขยัน ด้านความประหยัด ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำนวน 144 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มประชากร ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองลิบแปด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำนวน 105 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำแนกตามระดับชั้น จากนั้นดำเนินการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามตารางกำหนดขนาดของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p. 608)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 ระดับชั้น จำแนกเป็น

3.1.1.1 ประถมศึกษา

3.1.1.2 มัธยมศึกษาตอนต้น

3.1.2 วุฒิการศึกษา ได้แก่

3.1.2.1 ประถมศึกษา

3.1.2.2 สูงกว่าประถมศึกษา

3.1.3 อาชีพ ได้แก่

3.1.3.1 เกษตรกรรม

3.1.3.2 รับจ้าง

3.1.3.3 อื่น ๆ

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองลิบแปด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ซึ่งประกอบด้วยคุณธรรมจริยธรรม ได้แก่

3.2.1 ด้านความขยัน

3.2.2 ด้านความประหยัด

3.2.3 ด้านความซื่อสัตย์สุจริต

3.2.4 ด้านความมีวินัย

3.2.5 ด้านความสุภาพ

3.2.6 ด้านความสะอาด

3.2.7 ด้านความสามัคคี

3.2.8 ด้านความมีน้ำใจ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การมีส่วนร่วม หมายถึง ความสนใจในการเข้าร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน

2. คุณธรรมจริยธรรม หมายถึง ความประพฤติที่ดีงาม สภาพอันดีงามหรือหน้าที่อันพึงมี อยู่ในตัว อันมีรากฐานเริ่มต้นจากปรัชญาความคิดที่ถูกต้อง ประกอบกับมีค่านิยมที่ถูกต้องและเมื่อประพฤติแล้วเป็นเหตุก่อให้เกิดความรู้สึกที่ดีงามทั้งต่อตนเองและต่อผู้อื่น คุณธรรมจริยธรรมเป็นเครื่องควบคุมและกำกับความประพฤติของคนในสังคม ให้มีความรู้สึกนึกคิดและแสดงออกในสิ่งที่ดีงาม ก่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ตนเอง ผู้อื่น และสังคมส่วนรวม จุดมุ่งหมายสูงสุดของการมีคุณธรรมจริยธรรมในสังคม ให้ทุกชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสันติและมีความสุขตามองค์ประกอบ 8 ด้าน คือ

2.1 ซื่อสัตย์ หมายถึง ผู้ที่มีความตั้งใจเพียรพยายามทำหน้าที่การงานอย่างจริงจังและต่อเนื่องในเรื่องที่ถูกที่ควร สุจริตมีความพยายาม ไม่ท้อถอย กล้าเผชิญอุปสรรค รักรงานที่ทำ ตั้งใจทำหน้าที่อย่างจริงจัง

2.2 ประหยัด หมายถึง ผู้ที่ดำเนินชีวิตความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย รู้จักฐานะการเงินของตน คิดก่อนใช้ คิดก่อนซื้อ เก็บออมถนอมใช้ทรัพย์สินสิ่งของอย่างคุ้มค่า ไม่ฟุ่มเฟือย ฟุ้งเฟ้อ รู้จักทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย ของตนเองอยู่เสมอ

2.3 ซื่อสัตย์ หมายถึง ผู้ที่มีความประพฤติตรงทั้งต่อเวลา ต่อหน้าที่ และต่อวิชาชีพ มีความจริงใจปลอดจากความรู้สึกลำเอียง หรืออคติ ไม่ใช้เล่ห์กลลศโกงทั้งทางตรงและทางอ้อม รับรู้หน้าที่ของตนเองปฏิบัติอย่างเต็มที่และถูกต้อง

2.4 มีวินัย หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติตามในขอบเขต กฎ ระเบียบของสถานศึกษา สถาบันองค์กร และประเทศ โดยที่ตนยินดีปฏิบัติตามอย่างเต็มใจและตั้งใจยึดมั่นในระเบียบแบบแผน ข้อบังคับและข้อปฏิบัติ รวมถึงการมีวินัยทั้งต่อตนเองและสังคม

2.5 สุขภาพ หมายถึง ผู้ที่มีความอ่อนน้อมถ่อมตนตามสถานภาพและกาลเทศะ มีสัมมาคารวะ เรียบร้อย ไม่ก้าวร้าว รุนแรง หรือวางอำนาจข่มผู้อื่นทั้งโดยวาจาและท่าทาง เป็นผู้มีความประพฤติดีงามวางตนเหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย

2.6 สะอาด หมายถึง ผู้ที่รักษาร่างกาย ที่อยู่อาศัย และสิ่งแวดล้อมได้อย่างถูกต้องตามสุขลักษณะ ฝึกฝนจิตใจไม่ให้ขุ่นมัว มีความแจ่มใสอยู่เสมอ ปราศจากความมัวหมองทั้งกาย ใจ และสภาพแวดล้อมมีความโปร่งใสเป็นที่เจริญตาทำให้เกิดความสบายใจแก่ผู้พบเห็น

2.7 สามัคคี หมายถึง ผู้ที่เปิดใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รับผิดชอบต่อตนเอง ทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความมุ่งมั่นต่อการรวมพลัง ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เพื่อให้การงาน สำเร็จลุล่วง สามารถแก้ปัญหาและขจัดความขัดแย้งได้ เป็นผู้มีเหตุผล ยอมรับความแตกต่าง ความหลากหลายทางวัฒนธรรม ความคิดและความเชื่อ พร้อมทั้งปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติ และสมานฉันท์

2.8 มีน้ำใจ หมายถึง ผู้ให้และผู้อาสาช่วยเหลือสังคม รู้จักแบ่งปัน เสียสละความสุข ส่วนตน เพื่อทำประโยชน์ให้แก่ผู้อื่น เห็นอกเห็นใจ และเห็นคุณค่าในเพื่อนมนุษย์และผู้ที่มีความ เดือดร้อน มีความเอื้ออาทรเอาใจใส่ อาสาช่วยเหลือสังคมด้วยแรงกายและสติปัญญาลงมือ ปฏิบัติการเพื่อบรรเทาปัญหา หรือร่วมสร้างสรรค์สิ่งดีงามให้เกิดขึ้น ในชุมชน

3. สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด หมู่ที่ 4 ตำบลเขาคอก อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

4. ระดับชั้น หมายถึง ระดับชั้นของนักเรียนที่อยู่ในความดูแลของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกเป็น

4.1 ประถมศึกษา หมายถึง นักเรียนโรงเรียนบ้านคลองสิบแปดที่กำลังเรียน อยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6

4.2 มัธยมศึกษา หมายถึง นักเรียนโรงเรียนบ้านคลองสิบแปดที่กำลังเรียนอยู่ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1-3

5. วุฒิกการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกเป็น

5.1 ระดับประถมศึกษา หมายถึง ผู้ปกครองที่จบการศึกษาสูงสุดในระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่า

5.2 สูงกว่าประถมศึกษา หมายถึง ผู้ปกครองที่จบการศึกษาในระดับที่สูงกว่า ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นต้นไป

6. อาชีพ หมายถึง อาชีพของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกเป็น

6.1 เกษตรกรรม หมายถึง อาชีพทำสวนยางพารา ทำสวนปาล์ม ปลูกข้าวโพด ปลูกมันสำปะหลัง ปลูกสับปะรด เป็นต้น

6.2 รับจ้าง หมายถึง อาชีพรับจ้างทั่วไป ได้แก่ รับจ้างกรีดยาง ตัดป่าล้ม ตัดมัน
สำปะหลัง เก็บเมล็ดคางพารา เป็นต้น

6.3 อื่น ๆ หมายถึง อาชีพอื่นที่นอกเหนือจากที่กล่าวมาจาก ข้อ 6.1 และ 6.2

7. สพป.ชบ.1 หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University